

Vragen en antwoorden over zwemslagen en het fungeren als official.

Dit document heeft de reglementaire status van “toelichting” en is daarmee bindend als uitleg voor de reglementen.

De aard van het officialschap

De officials zijn er om zwemwedstrijden te begeleiden en er voor te zorgen dat deze zo veel mogelijk met een gelijke toepassing van de regels verlopen.

Uitgangspunt is altijd '**TWIJFEL IS VOORDEEL ZWEMMER**'.

Dit geldt niet alleen voor waarnemingen maar ook bij de uitleg van de regels.

Van oudsher is er altijd een interpretatie geweest bij de uitleg van regels; dit was al in de tijd dat er bij schoolslag en vlinderslag met 2 handen ook op gelijke hoogte moest worden aangetikt; gelijke hoogte werd al bereikt als er een minimale overlap van de twee handen was: vingertoppen van de ene hand op gelijke hoogte met de onderkant van de andere hand.

Dit uitgangspunt is één van de weinige dingen die in de loop van de jaren niet veranderd is.

Indien het reglement uitgelegd moet worden, proberen we dit zodanig te doen dat er niet per se gediskwalificeerd hoeft te worden. Zie bijvoorbeeld het rugslagkeerpunt zoals regelmatig bij masters voorkomt ([RU5](#)).

Voor de officials, en speciaal de scheidsrechter, is het zaak om de juiste balans te vinden tussen een overmatige strengheid en het alles door de vingers zien.

Zwemmen algemeen

- AL1. [Een baanlijn beetpakken](#)
- AL2. [Zwemmen in een verkeerde baan](#)
- AL3. [De goot beetpakken of daaraan optrekken bij een keerpunt](#)
- AL4. [Waarnemen van al of niet overschrijding van 15 meter onder water](#)
- AL5. [Wanneer moet er overgezwommen worden](#)
- AL6. [Plaatsing bij gelijke tijden](#)
- AL7. [Opnemen tussentijden, 1e zwemmer estafette](#)
- AL8. [Gehandicapten](#)
- AL9. [Coaching](#)
- AL10. [Wangedrag](#)
- AL11. [Omschrijving van functie](#)
- AL12. [Wat moet er wel/niet op voorblad](#)
- AL13. [Verkeerde discode](#)
- AL14. [De deelnemer is gestart in de verkeerde baan](#)
- AL15. [Wie schrijft het dis-voorstel](#)
- AL16. [Vaststellen uiteindelijke vva bij meer vva's](#)
- AL17. [Ingelaste recordpoging](#)

Start

- ST1. [De startprocedure](#)
- ST2. [Wanneer wordt een zwemmer uitgesloten bij een valse start](#)
- ST3. [Welke zwemmers worden uitgesloten bij een valse start](#)
- ST4. [Verskil AA en AB](#)
- ST5. [Wanneer een officiële waarschuwing](#)
- ST6. [Wat is het gevolg van een officiële waarschuwing](#)
- ST7. [Starten terwijl deelnemers nog niet stilstaan](#)
- ST8. [Starter fluit af terwijl hij dat niet mag](#)
- ST9. [Tenen in de goot bij rugslagstart](#)
- ST10. [Verstoring door invloed van buiten](#)
- ST11. [Dovenstart](#)

Schoolslag

- SC1. [Wanneer mag een vlinderbeenslag gemaakt worden](#)
- SC2. [Mag een zwemmer voorbij de 15 m boven water komen](#)
- SC3. [Waarop moet je attent zijn bij het controleren van een keerpunt](#)

- SC4. [Juiste omschrijving keerpunten](#)
- SC5. [Aantikken met 2 handen op elkaar of met vingertoppen](#)

Vlinderslag

- VL1. [Mag er schoolslag-benen gezwommen worden](#)
- VL2. [Wat is het verschil tussen de discodes VC en VO](#)
- VL3. [Wanneer worden de armen niet over water naar voren gebracht](#)
- VL4. [Waarop moet je attent zijn bij het controleren van een keerpunt](#)

Rugslag

- RU1. [Wanneer is rugligging verlaten](#)
- RU2. [Wanneer moet het keerpunt ononderbroken gemaakt worden](#)
- RU3. [Mag een gemist keerpunt hersteld worden](#)
- RU4. [Wat wordt verstaan onder een armdoorhaal met 1 of 2 armen](#)
- RU5. [Zijn er meer manieren om een goed rugslagkeerpunt te maken](#)
- RU6. [Zwemmer vrij in de beweging?](#)

Vrije slag

- VR1. [Wat mag er gezwommen worden tijdens een vrije slagnummer](#)
- VR2. [Er wordt een andere slag gezwommen; mag de gemaakte tijd voor die slag gelden](#)
- VR3. [Mag de deelnemer een gemist keerpunt herstellen](#)

Wisselslag persoonlijk

- WI1. [Waar moet je op letten bij de overgang van rugslag naar schoolslag](#)
- WI2. [Wat mag niet gezwommen worden bij het onderdeel vrije slag](#)

Estafette

- ES1. [Wat moet je aan de startzijde controleren](#)
- ES2. [Opstelling kamprechters, speciaal bij estafette wisselslag](#)
- ES3. [Controle op overname](#)

Zwemmen algemeen

- AL1. Een baanlijn beetpakken
De lijn beetpakken alleen is niet fout, ook niet als daar even aan gehangen wordt; het voorttrekken aan de lijn is wel fout (art. D16.7).
Wat daarna fout kan gaan, is dat de deelnemer een verkeerde slag maakt, bijvoorbeeld bij schoolslag eerst een arm over water brengt of bij rugslag eerst de borstligging aanneemt.
- AL2. Zwemmen in een verkeerde baan
Dit is pas fout als een andere deelnemer wordt gehinderd (D16.7) of het eindpunt in een verkeerde baan wordt aangetikt (D16.3). Bij rugslag geldt ook dat het keerpunt in de eigen baan moet worden gemaakt.
- AL3. De goot beetpakken of daaraan optrekken bij een keerpunt
De goot beetpakken en/of optrekken is niet fout. Optrekken levert geen voordeel op: het optrekken kost extra tijd en levert na het keren geen tijd- of snelheidswinst op.
- AL4. Waarnemen van al of niet overschrijding van 15 meter onder water
Dit kan alleen goed gebeuren wanneer de waarnemer (kamprechtter) zelf op de 15 m staat, dus bij de valse-startlijn. Het hoofd moet bij de 15 meter boven water komen, dat mag dus op deze lijn zelf (geldt niet voor schoolslag).
- AL5. Wanneer moet er overgezwommen worden (D10)
Overzwemmen is bijna niet meer nodig: alleen voor wedstrijden met een (halve) finale kan dit noodzakelijk zijn. Als 2 deelnemers een gelijke tijd hebben voor 1 plaats, dan dient er overgezwommen te worden binnen één uur na het betreffende nummer; in overleg met de coaches kan hiervan afgeweken worden.

- AL6. Plaatsing bij gelijke tijden zonder elektronische tijdwaarneming (D16.17)
Er zijn hierbij twee mogelijkheden:
- gelijke tijden zijn gemaakt in verschillende series: de deelnemers krijgen dezelfde plaats.
  - Gelijke tijden in een zelfde serie met A/B-aanduiding(of i/ii): de A-tijd krijgt de eerdere plaats dan de B-tijd;
  - combinatie van a) en b): 1e serie Jan 25.30 A, Piet 25.30 B en 2e serie Klaas 25.30: Jan en Klaas krijgen de zelfde plaats (eerste) en Piet krijgt de daaropvolgende (derde). Indien zou moeten worden overgezwommen voor een plaats in (halve) finale, dan doet Piet niet mee. Indien zou moeten worden overgezwommen voor twee plaatsen in (halve) finale, zijn Jan en Klaas geplaatst en valt Piet af.
- AL7. Opnemen tussentijden, 1^e zwemmer estafette (D13/D14)
Tussentijden altijd laten opnemen, zeker voor de 1e zwemmer van een estafette.
Tussentijden gelden als officiële tijden voor inschrijving van andere wedstrijden als ze genoteerd staan in het proces-verbaal.
- AL8. Gehandicapten (bijlage D3)
Deelname van een gehandicapte dient vóór de wedstrijd aan de scheidsrechter te worden meegedeeld zodat deze de juryleden kan inlichten.
Indien de handicap duidelijk is en daarmee de afwijking van de zwemslag, is geen gehandicaptenpaspoort nodig; denk aan een amputatie.
Als de handicap niet duidelijk is, dan is zo een paspoort met daarin de omschrijving van de handicap en het gevolg voor de zwemslag wel noodzakelijk.
- AL9. Coaching
Van coaching kan alleen sprake zijn als een coach direct bij het bad staat, binnen het werkterrein van de jury.
Bij lange afstanden kan de coach met een bord informatie doorgeven indien dit maar gebeurt buiten het jurygebied.
- AL10. Wangedrag
Van wangedrag is sprake bij beledigende (schelden, gebaren) of dreigende gedragingen tegenover jury, organisatie of publiek. Bij dit type gedrag kan uitsluiting van een deelnemer voor de hele wedstrijd volgen.
Bij minder ernstige overtredingen en ook afhankelijk van de ernst van het gebeuren, kan volstaan worden met een uitsluiting voor een (volgend) nummer; bijvoorbeeld een deelnemer verstoort opzettelijk een start waaraan hij zelf niet deelneemt.
Van wangedrag is geen sprake als een deelnemer op een tussenafstand een limiet probeert te halen en daarna rustiger verder zwemt.
- AL11. Omschrijving van functie (eigen baan, 1 slag voor/na kp, start) (D13)
Tijdwaarnemers/keerpuntcommissarissen hebben tot taak om wat in hun eigen baan gebeurt, te beoordelen. Dus niet de baan ernaast tenzij dat voor specifieke situaties duidelijk door de scheidsrechter is aangegeven. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn indien een keerpuntcommissaris op twee banen moet letten.
- Buiten het opnemen van (tussen)tijden omvat de functie het beoordelen van de laatste slag voor keer- of eindpunt en ook de eerste slag na start of keerpunt. Speciaal dat laatste schiet er nog al eens bij in: na het tijd opnemen wordt direct een stap terug gedaan en wordt de tijd opgeschreven en wordt niet de eerste slag beoordeeld.
- AL12. Wat moet er wel/niet op voorblad (bijlage D1c)
Dit is precies omschreven in bijlage D1C : meest vergeten wordt het aantal personen met AFGEM of NG en het aantal starts met NG ZA. Voor de klokcontrole kan volstaan worden met de melding dat deze gedaan is en akkoord bevonden is.
Niet (meer) op het voorblad hoeven de tijden van de klokcontrole, geen tijd bij discode EA, geen meldingen over dovenstarts of (aangevraagde) records.
- AL13. Verkeerde discode
Een verkeerde discode is vervelend maar kan hersteld worden zolang de omschrijving van de diskwalificatie zelf maar goed is.

- AL14. De deelnemer is gestart in de verkeerde baan
Het is aan de jury om te controleren of de deelnemers in de goede baan starten; als een deelnemer in een foute baan start, dan is dit een voorbeeld van C13: fout van deelnemer gevolgd door fout van de jury. De deelnemer wordt niet gediskwalificeerd.
- AL15. Wie schrijft het dis-voorstel
Degene die een fout waarneemt, schrijft zelf het voorstel. Dus een tw/kp die iets constateert, schrijft dit op en laat het niet over aan een kamprechter. De kamprechter kan uiteraard zelf ook een voorstel schrijven.
- AL16. Vaststellen definitieve volgorde bij meer vva's.
Kamprechters en de scheidsrechter stellen ieder hun eigen volgorde vast; dit hoort te gebeuren zonder onderling overleg, het is de eigen waarneming van een ieder.
De scheidsrechter beslist uiteindelijk over de definitieve volgorde en kan deze taak overlaten aan het jurysecretariaat. Regel is dat de meerderheid telt; dus 2x 4-5 en 1x 5-4 geeft in de uitslag 4-5. De tijden spelen hierbij GEEN rol; deze worden eventueel later aangepast (middelen).
Indien er een even aantal vva's is, moet de scheidsrechter naar bevind van omstandigheden handelen.
- AL17. Ingelaste poging voor een Nederlands record. (D20.3)
Bij wedstrijden met elektronische tijdwaarneming mag (de coach van) een deelnemer vragen om een individuele poging voor een Nederlands record te doen; deze hoeft niet vooraf aangemeld te worden bij de KNZB. De organisatie dient akkoord te gaan met het opnemen van dit extra nummer.
De jury behandelt dit als een gewoon nummer.
Van belang kan het zijn om de deelnemer en/of coach er op te wijzen dat bij het niet halen van het record de gemaakte tijd niet geldt als inschrijftijd voor bijvoorbeeld NK's.

Start (D17)

- ST1. De startprocedure
De startprocedure begint met het lange fluitsignaal van de scheidsrechter.
Alleen de scheidsrechter kan deze procedure onderbreken indien hij vindt dat daar reden voor is zoals te veel geluid of een signaal van een jurylid. Dit onderbreken kan door een serie korte fluitsignalen (met de kans dat zwemmers het water in vallen) of door iets te zeggen als "van de blokken af".
- ST2. Wanneer wordt een zwemmer uitgesloten bij een valse start
Een zwemmer die blijft bewegen of even stil staat en weer gaat bewegen na het 'op uw plaatsen' en daarmee voorkomt dat het startsignaal gegeven kan worden, dient te worden uitgesloten.
Dit geldt ook voor een deelnemer die in het water valt voor het startsignaal.
De sr dient in zo een geval de start te onderbreken door een fluitsignaal.
- ST3. Welke zwemmers worden uitgesloten bij een valse start.
Iedere zwemmer die beweegt of in het water valt tot het moment dat de sr de start affluit, dient te worden gediskwalificeerd.
Dat geldt ook als een deelnemer in het water valt en een tweede de eerste volgt.
De sr dient daarom met de fluit in de mond de startprocedure te volgen en attent op te zijn om zo veel mogelijk zo een situatie te voorkomen.
- ST4. Verschil AA en AB
AA betekent dat de deelnemer te vroeg bewogen heeft bij de start en wel gezwommen heeft:
AB betekent dat de deelnemer bij de start al uitgesloten is en dus niet heeft gezwommen.
Bij deze laatste code heeft de scheidsrechter de start afgefloten.
- ST5. Wanneer een officiële waarschuwing
Een officiële waarschuwing komt alleen voor bij de 1e start bij 2-startswedstrijden. Deze waarschuwing wordt gegeven als een deelnemer zo snel een valse start maakt dat de sr (eventueel in overleg met de starter) oordeelt dat er net geen sprake is van een opzettelijke valse start waarop directe uitsluiting voor dat nummer volgt.

De sr kan dan tegen de deelnemer iets zeggen als “ik beschouw dit als een bijna opzettelijke valse start; bij herhaling wordt je uitgesloten voor dat nummer”.

- ST6. Wat is het gevolg van een officiële waarschuwing.
Bij herhaling van een bijna opzettelijke valse start wordt de betreffende deelnemer uitgesloten en begint daarna weer met een schone lei.
- ST7. Starten terwijl deelnemers nog niet stilstaan
Dit mag niet; de starter moet wachten tot alle deelnemers stil staan. Als het startsignaal toch gegeven wordt, dient de sr af te fluiten en moet opnieuw gestart worden zonder dat er enige uitsluiting van een deelnemer is.
Deze start telt niet mee.
- ST8. Starter of scheidsrechter fluit af terwijl hij dat niet mag
Dit is het basisvoorbeeld van toepassing van C13: fout van een deelnemer gevolgd door een fout van de jury.
De start wordt overgedaan zonder enige uitsluiting, ook niet van degene waar de start ten onrechte op reageerde.
- ST9. Tenen in de goot bij rugslagstart.
De deelnemer mag niet in de goot staan; als de voeten tegen het platte deel van de muur staan en de tenen net tegen het ronde deel van de goot rusten, dan is er geen sprake van staan in de goot.
Als de starter of sr voor het 'op uw plaatsen' constateert dat een deelnemer in de goot staat, dan kan (en dient) hij de zwemmer hierop te attenderen.
- ST10. Verstoring door invloed van buiten
Een start kan beïnvloed worden door een fluitsignaal van iemand anders dan de starter, een telefoon die afgaat of een ander onverwacht en storend geluid.
De start dient afgefloten te worden en opnieuw gedaan te worden.
- ST11. Dovenstart
Een aanvraag voor een dovenstart dient altijd gehonoreerd te worden.
Bij een dovenstart maakt de starter een armbeweging gelijktijdig met het startsignaal. Bij elektronische tijdwaarneming kan een startlamp gebruikt worden; overleg met deelnemer of coach over het gebruik hiervan wordt aanbevolen.

Schoolslag (D.18.3)

- SC1. Wanneer mag een vlinderbeenslag gemaakt worden.
De vlinderbeenslag mag gemaakt worden na het inzetten van de eerste armslag, niet daarvoor.
Wanneer die beenslag gemaakt wordt, is niet bepaald. Theoretisch kan dat ook zijn na voltooiing van de armslag. Voorwaarde is wel dat de vlinderbeenslag gevolgd wordt door een normale schoolbeenslag.
- SC2. Mag een zwemmer voorbij de 15 m boven water komen
Bij de schoolslag mag dat; daar is alleen bepaald dat het hoofd boven water moet komen voor de armen bij de 2e armslag op het wijdst van hun beweging zijn.
- SC3. Waarop moet je attent zijn bij het controleren van een keerpunt
Zwimmers moeten met twee handen gelijktijdig aantikken. Zeker de betere zwimmers trekken een hand na het (juist) aantikken snel terug om het keerpunt in te zetten. Als niet goed opgelet wordt, lijkt dit op het met maar 1 hand aantikken.
- SC4. Juiste omschrijving keerpunten.
Vaak wordt geschreven “ongelijk aangetikt”, dit moet zijn “ongelijktijdig aangetikt”. De 1^e omschrijving duidt ook op aantikken op ongelijke hoogte en dat mag.
Let ook op het verschil tussen “met 1 hand aantikken” en “ongelijktijdig aantikken”.

SC5. Aantikken met 2 handen op elkaar of met vingertoppen.

Bij het aantikken is het niet nodig dat met de volle hand wordt aangetikt, alleen met bijvoorbeeld de vingertoppen is voldoende (als het maar gelijktijdig is). Dit kan ook zijn met één platte hand en van de tweede de vingertoppen.

Als de tweede hand over de eerste ligt, kan er vanuit gegaan worden dat een of meer vingertoppen ook de wand raken en daarmee is deze wijze van aantikken ook goed (als het maar gelijktijdig is).

Vlinderslag (D18.4)

VL1. Mag er schoolslag-benen gezwommen worden.

Niet bij 'normale' wedstrijden, alleen bij masterwedstrijden.

VL2. Wat is het verschil tussen de discodes VC en VO.

VC is de meest voorkomende code: hierbij gaan de armen door het water naar voren.

VO wil zeggen dat de zwemmer de armen slechts een enkele keer over het water naar voren brengt en ze waarschijnlijk veel recht naar voren houdt. Er wordt eigenlijk geen vlinderslag gezwommen.

VL3. Wanneer worden de armen niet over water naar voren gebracht.

De armen mogen voor het hoofd ingebracht worden en daarvandaan naar voren gestrekt worden. Er mag hierbij geen schoolarmslag gemaakt worden.

Bij het over water brengen mogen de armen wel enigszins slepen door het water, volkomen vrij van het wateroppervlak blijven is geen vereiste.

VL4. Waarop moet je attent zijn bij het controleren van een keerpunt

[zie schoolslag, nr. SC3](#)

Rugslag (D18.2)

RU1. Wanneer is rugligging verlaten

De rugligging is verlaten wanneer de hoogst liggende schouder een hoek maakt van 90° of meer met wateroppervlak.

De houding van het hoofd of arm/hand (vooral bij het einde rugslag in de wisselslag persoonlijk) is daarbij niet van belang.

RU2. Wanneer moet het keerpunt ononderbroken gemaakt worden.

Het keerpunt moet alleen ononderbroken gemaakt worden als de rugligging wordt verlaten. Een deelnemer die op de rug blijft liggen hoeft het keerpunt niet in 1 doorlopende beweging te maken.

Indien de deelnemer op de borst is gedraaid mag de deelnemer beenslagen maken gedurende de tijd dat de armdoorhaal gemaakt wordt.

RU3. Mag een gemist keerpunt hersteld worden.

Een deelnemer die op de borst draait, moet het keerpunt ononderbroken maken en kan bij missen van het keerpunt dit dus niet herstellen.

Als de deelnemer op de rug blijft, kan een keerpunt wel hersteld worden.

RU4. Wat wordt verstaan onder een armdoorhaal met 1 of 2 armen.

Er mag één doorhaal gemaakt worden met óf 1 arm óf gelijktijdig met 2 armen. De 2e arm kan tijdens het draaien naar de borstligging bijgehaald zijn.

In geen geval mogen twee aparte doorhalen gemaakt worden.

RU5. Zijn er meer manieren om een goed rugslagkeerpunt te maken

Speciaal bij masters komt de volgende beweging nogal eens voor: net voor het keerpunt draait de deelnemer op de borst en tikt aan en kantelt als het ware achterover weer in rugligging, zet af en gaat terug.

Zolang dit ook een doorgaande (ononderbroken) beweging is, is dit keerpunt goed.

RU6. Zwemmer vrij in de beweging?

Deze bepaling stamt uit de tijd dat bij rugslag eerst ook in rugligging aangetikt moest worden. Deze bepaling is nu dan ook niet meer van toepassing.

Vrije slag (D18.1)

VR1. Wat mag er gezwommen worden tijdens een vrije slagnummer.

Een deelnemer mag zwemmen wat deze wil; er mag zo veel gewisseld als de deelnemer zelf wil. Er vindt geen controle plaats op het juist uitvoeren van die slag, de enige voorwaarde voor de keerpunten blijft het met enig lichaamsdeel aanraken van de wand.

De enige beperking ligt bij de wisselslag waarbij geen school-, vlinder- of rugslag mag worden gezwommen tijdens het vrije-slagdeel.

VR2. Er wordt een andere slag gezwommen; mag de gemaakte tijd voor die slag gelden
Nee. Als een deelnemer schoolslag zwemt, wordt de tijd alleen genoteerd als vrije slag.

VR3. Mag de deelnemer een gemist keerpunt herstellen
Ja, dat mag.

Wisselslag persoonlijk (D16.15)

WI1. Waar moet je op letten bij de overgang van rugslag naar schoolslag.

Het keerpunt moet in rugligging worden aangetikt. Alleen de positie van de hoogst liggende schouder is van belang. Een deelnemer kan met de hand over het hoofd reiken om aan te tikken, dat is toegestaan zolang de schouderpositie maar goed is.

Een deelnemer kan ook een achterwaartse koprol maken. Zolang maar aangetikt wordt voor de deelnemer de verticale positie gepasseerd is, is dit akkoord.

WI2. Wat mag niet gezwommen worden bij het onderdeel vrije slag.
Zie VR1

Estafette (D16.13, .14, .16, .20)

ES1. Wat moet je aan de startzijde controleren.

De tijdwaarnemers dienen de namen en de startvolgorde van de deelnemers te controleren.

ES2. Opstelling kamprechters, speciaal bij estafette wisselslag.

Bij de estafette wisselslag dienen de kamprechters en scheidsrechter onderling de taken zo te verdelen dat er controle is op overname maar ook op de uitvoering van de slagen. Dus niet met zijn allen kijken naar alle overnames en de zwemmers maar laten zwemmen.

ES3. Controle op overname.

De nieuwe zwemmer mag bewegen voordat de vorige zwemmer heeft aangetikt. Het is voldoende als de tenen van de nieuwe zwemmer nog contact hebben met het startblok als de vorige zwemmer aantikt.

Het blijkt dat snel gedacht wordt dat een overname fout is terwijl bij elektronische tijdwaarneming blijkt dat er nog 2- á 3-tiende seconde overlap is tussen beide zwemmers. Wees dus voorzichtig met de conclusie dat een overname fout is.